

2. Петраускас О. Коли вчитися хочеться / О.Петраускас // Початкова школа. - № 37. - 2006. – С. 10.
3. Платонова Н. Формуємо уміння вчитися самостійно / Н.Платонова // Початкова школа. - № 10. - 2005. – С. 4.

УДК 373.31.26

Н.В.ЛАЛАК, А. ТЕЛИЧКА
Мукачівський державний університет

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМ І МЕТОДІВ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Початок третього тисячоліття ознаменовано позитивними зрушеннями в освіті, серед яких чільне місце посідає методологічна переорієнтація навчання на особистісний розвиток кожного учня. Сучасний випускник школи України має швидко адаптуватись у мінливих життєвих ситуаціях, критично мислити, використовувати набуті знання та вміння в навколишній дійсності. Навчання у школі – це багатогранний процес і складається із цілого ряду елементів, серед яких – контроль знань, умінь і навичок.

Педагогіка здійснює активні спроби вирішити проблему об'єктивного контролю та оцінки знань і при цьому нашоухується на ряд труднощів, у тому числі психологічних та організаційних. Процес контролю оцінювання навчальної діяльності із психолого-педагогічної точки зору є складним феноменом. Невипадково В.Сухомлинський наголошував, що не можна допускати, щоб оцінювання знань виділялося з педагогічного процесу як щось відокремлене. Бо оцінка лише тоді стає стимулом, який спонукає до активної розумової справи, коли взаємини між учнем і учителем побудовані на взаємній довірі і доброзичливості. Педагог наголошував, що оцінка – один з найтонших інструментів виховання.

Ця проблема стала предметом дослідження багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених методистів, педагогів. Адже, виникає необхідність впровадження системи контролю максимальної об'єктивності та можливості вимірювання оцінки за допомогою якісних та кількісних показників. У дидактиці питання контролю навчальних досягнень учнів висвітлювали науковці: В. Бондар, Н. Волкова, І. Малафійк, С. Пальчевський, І. Підласий, О. Савченко, М. Фіцула, В. Чайка, В. Ягупов та ін.

Впровадження сучасних методів контролю та оцінки у практику навчання в українських навчальних закладах забезпечило б дотримання вимог, що висуваються до контролю, – об'єктивність, надійність, вимірюваність, цілеспрямованість, систематичність, тощо, – і дозволило б зробити навчання ефективним та наблизити його до світових стандартів.

Контроль знань, умінь і навичок учнів складається з перевірки, оцінювання та обліку. У сучасній теорії немає єдиного підходу до визначення понять «оцінювання», «контроль», «перевірка», «облік». Загальним є поняття «контроль», що трактується як виявлення, вимірювання й оцінювання знань, умінь і навичок учнів. Контроль навчальних досягнень учнів дає змогу

розв'язати такі навчальні завдання: з'ясування готовності учнів до сприйняття, усвідомлення і засвоєння нових знань; отримання інформації про характер самостійної роботи у процесі навчання; визначення ефективності організаційних форм, методів і засобів навчання; виявлення ступеня правильності, обсягу і глибини засвоєння учнями знань, умінь і навичок.

Зараз перевірка знань надають не формального, а ділового значення: не лише вчитель перевіряє знання своїх учнів, але й учні перевіряють рівень особистих знань. Окрім того, вчитель перевіряє й самого себе, чи правильно він організував навчання. Важливим є контроль і для батьків, які прагнуть знати про успіхи або невдачі дітей.

Одним із найпрогресивніших методів вдосконалення системи контролю знань, умінь, навичок учнів ми вважаємо введення тестування, що значно підвищує мотивацію навчання, зацікавленість вихованців. Під час дослідження дійшли висновку, що на ефективність контролю суттєво впливає частота перевірок діяльності кожного учня. Проте це порівняно легко розв'язується завдяки застосуванню (поряд із класичними методами) методу контролю за допомогою стандартизованих завдань – тестів успішності.

У світовому освітньому просторі починаючи з 90-х років ХХ ст., з часу втілення у практику контрольних-вимірних матеріалів (тестів), з'явилися інноваційні форми оцінювання і форми накопичення інформації - портфоліо. Портфоліо (у широкому розумінні) - це спосіб фіксування, накопичення та оцінки індивідуальних досягнень школяра протягом певного періоду навчання. Портфоліо належить до «аутентичного», тобто істинного, найбільш наближеного до реального оцінювання, до індивідуалізованої оцінки, зорієнтованої не лише на процес оцінювання, а й самооцінювання. Найголовніша перевага портфоліо, порівняно з традиційними технологіями оцінювання, полягає в тому, що воно характеризує якість навчання різнобічно і багатовимірно, з різних позицій: оцінки мислительної діяльності учня, його міждисциплінарних умінь, умінь висувати проблему, розв'язувати нестандартні завдання, знання навчальних предметів і опанування навичками, наполегливістю досягнення результату та ін.

Отже, сьогодні як ніколи, важливо вчити дітей здійснювати само- та взаємооцінювання, спонукати їх до колективного оцінювання. Це активізує навчальну роботу, допомагає формувати в учнів зацікавлене ставлення до критики, висловлене на його адресу, зміцнює відчуття дитиною своєї значимості в колективі, сприяє усвідомленню учнем турботи про нього товаришів. Уміло користуючись у роботі з учнями педагогічною оцінкою, сучасний педагог закладає основи для формування у дітей здатності об'єктивно оцінювати хід і результати своєї діяльності, стимулює розвиток навчальних мотивів, створює атмосферу доброзичливих взаємин в класі, що необхідно для підтримання в учнів почуття власної гідності, доброти й чуйності, бажання працювати разом з однолітками.

Література

1. Біланюк Ю. Деякі проблеми уніфікації методів контролю та оцінювання рівня знань / Ю.Біланюк // Рідна школа. – 2001. – №5. – С. 27–32.

2. Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи: Методичні рекомендації / Н.М.Бібік, О.Я.Савченко, Т.М.Байбара, М.С. Вашуленко та ін. — К. : Початкова школа, 2002. — 128 с.

УДК 004:378.14

Г.В.ЛАНЬО
Мукачівський державний університет

ОСНОВНІ НАПРЯМИ, СПОСОБИ ТА ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Освітній процес на сучасному етапі – складна, багатогранна робота, у якій вагоме місце займають інформаційні технології. З одного боку інформаційні технології покликані забезпечити освітній процес ефективними технологіями управління, а з другого – сформувати у студента інформаційну компетентність та інформаційну культуру. Впровадження інформаційних технологій у освітній процес – одна із складових конкурентоспроможності вузу на ринку освітніх послуг. Інформаційні технології розвиваються дуже динамічно і вимагають активного впровадження у освітній процес. Це вимагає чіткого розуміння напрямів, способів впровадження, перспектив розвитку і проблем, які неодмінно постають на даному шляху.

Основними напрямками автоматизації, які мають забезпечити інформаційні технології у вищому навчальному закладі є управління, навчання, наукові дослідження.

Напрямок управління передбачає підтримку режиму діяльності і забезпечення функціонування усіх підрозділів вищого навчального закладу (адміністрації, бухгалтерії, деканатів, кафедр, бібліотек, гуртожитків тощо)

Напрямок навчання має забезпечити процес доступу, оволодіння, контролю і оцінювання знань студентів. Пріоритетом на даному етапі є створення електронних освітніх ресурсів, які мають відповідати наступним вимогам: науковості, доступності, проблемності, наочності, свідомості навчання, самостійності й активізації, систематичності та послідовності, інтерактивності, розвитку інтелектуального потенціалу, забезпечення повноти (цілісності) і безперервності.

Напрямок наукових досліджень передбачає вироблення, систематизацію, висвітлення і оприлюднення результатів досліджень.

Способи впровадження інформаційних технологій. Існує два основних способи автоматизації роботи та впровадження інформаційних технологій:

– Перший спосіб передбачає пристосування засобів автоматизації і технологій до об'єкту управління: його організаційної структури та методів роботи.

– Другий спосіб полягає у модернізації організаційної і технологічної структури управління з метою досягнення найбільшого ефекту впровадження інформаційних технологій. Це більш складний, але ґрунтовний шлях. Він вимагає переосмислення методів управління, розробку і впровадження нових інформаційних зв'язків між суб'єктами інформаційного процесу.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>